

VER

Lesmap

Een voorstelling van
Lize Pede & Annelies Van Hullebusch

www.lizepede.be

Hallo juffen, meesters en andere geïnteresseerden,
Hieronder vinden jullie de lesmap van VER terug. Het lijkt ons leuk deze map eens te bekijken voor je met je klas naar de voorstelling VER komt kijken. Zo kan je de kinderen optimaal voorbereiden op hun theaterbezoek.

Voor na de voorstelling hebben we ook enkele gesprek-starters en doe-opdrachten uitgewerkt.

Aarzel zeker niet om een leuke foto, tekening of uitspraak te delen met ons. Dit kan zowel per brief naar onderstaand adres, via mail, website of Facebookpagina.

We willen jullie mening horen!

Veel kijkplezier bij de voorstelling en doe-plezier bij de lesmap.

Liefs,
Lize

Adres:
Lize Pede
Driesstraat 68
9050 Ledeborg

www.lizepede.be

Wie of wat zijn Lize en Annelies.

Lize is een theatermaakster, beeldend kunstenaar en actrice.

Haar werk begeeft zich op de dunne lijn tussen beeldende kunst en theater. Het typeert zich als hybride kunstvorm: een mix tussen het beweeglijke, veranderlijke en het theatrale, zoals samenkomt in haar menselijke installaties of levende sculpturen.

Annelies Van Hullebusch is verhalenverteller en beeldend theatermaker. Haar voorstellingen kenmerken zich door een grote liefde voor detail en verbeeldingskracht en stralen een warme oprechtheid uit. Aan de hand van objecten, kaarten, maquettes, maar evengoed interviews, hoorspelen en schetsboeken zoekt zij telkens naar de beste vorm die haar beeldende wereld nodig heeft. Daar neemt ze tijd voor. Haar werk is haar leven. Haar leven en de wereld (die haar omringt), haar werk.

Credits:

Een voorstelling van Lize Pedé www.lizepede.be

Makers en spelers: Lize Pedé en Annelies Van Hullebusch of Stefan Jakiela

Geluid: Koenraad Vandersyppe

Deze voorstelling werd mogelijk gemaakt door: Erfgoedcel WO I

Dank aan: KAAP, CAMPO, Griet Herssens, Stefan Jakiela en Simon Vanheukelom

Voor het stuk:

Vorbereiding:

Inhoudelijke uitleg voorstelling, achtergrond voor de leerkrachten:

De voorstelling werd gemaakt op vraag van GONEWEST ter herdenking van WO 1. De voorstelling is vertrokken vanuit het verhaal van 'The Chinese labour Corps'.

In de zomer van 1917 komen de eerste Chinese arbeiders aan in Poperinge. Ze werken in dienst van het Britse leger en zullen blijven tot 1920. Ze wonen in aparte kampen en houden er eigen rituelen op na.

De Chinezen kwamen niet als soldaten, maar als gastarbeiders. Het Chinese Labour Corps wordt ingeschakeld bij de aanleg van spoorwegen en het lossen van munitie. Na de oorlog staan ze in voor het opruimen van de slagvelden.

De eerste groepen Chinezen wisten niet dat er oorlog was in België. Ze kregen een werkcontract van 3 jaar en het grootste deel van het geld werd gegeven aan hun familie in China.

De familieleden vonden dat er goed geld te verdienen viel met dat 'werk' in België en op die manier kwamen er honderdduizenden chinezen in België (de westhoek) terecht.

Zelfs na de oorlog moesten diegenen die onder contract stonden blijven werken en velen overleden aan de Spaanse griep of racistische moorden.

Van de vele chinezen die in de Westhoek verbleven, zijn maar 15 graven terug te vinden in Poperinge in Lijsenthoek met als grafopschrift: 'A good reputation endures forever.'

De voorstelling is een actuele ver-beeld-ing van een tocht, van het ene land naar het andere land. In dat andere land blijkt het toch anders te zijn dan je verwacht.

Inhoudelijke uitleg voorstelling, leerlingen:

Vertel de leerlingen tijdig dat ze naar een toneelstuk gaan kijken. Voor sommigen is het misschien zelfs de eerste keer dat die dit gaan doen. Een spannende ervaring dus.

Laat hen om. Te beginnen de flyer of affiche van het stuk zien. (Of de cover van deze lesmap).

Stel hen enkele vragen.

- Wat zien we op de affiche?
- Waarover zou het stuk gaan.

Lees hen vervolgens het wervende tekstje voor en leg de moeilijke woorden uit:

Tijdens Wo I reisden 100 000 den chinezen naar België om er te werken als gastarbeider in kampen.

'VER' gaat over een tocht.

Hierbij volg je drie figuren die reizen van het ene land, naar het andere land.

Als kijker ontdek je een verstilde wereld ten midden van een levende expositie: een speels onderzoek in het belichten van papier en plastic.

(moeilijke woorden: Gastarbeider, kampen, expositie, installatie.)

Stel opnieuw de vraag waarover ze denken dat het stuk nu gaat. Start een klasgesprek op aan de hand van volgende vragen:

- Is iemand uit de klas geboren in een ander land?
- Heeft iemand een vriendje/ vriendinnetje die geboren is in een ander land en nu hier woont?
- Is al iemand lang en ver op reis geweest?
- Wie weet iets over de eerste wereldoorlog?
- Wie weet iets over oorlog?
- Wie heeft al ooit gehoord over 'migratie'.

Vertel de klas ook dat het stuk gaat over verbeelding. Stel hen hierover de volgende vragen:

- Wat is verbeelding?
  - Help hen een handje verder...

(Verbeelding is hetzelfde als fantasie. Fantaseren of je iets verbeelden is de kracht om dingen te denken die niet bestaan of om een gewone situatie om te toveren tot iets anders.)
- Hebben jullie zelf veel verbeelding en hoe weet je dat?
- Is verbeelding altijd leuk of hebben jullie al eens iets gefantaseerd wat niet zo leuk is? Of hebben jullie ooit al eens iets leuks gefantaseerd tijdens iets wat niet zo leuk was?

Verbeelding kan geprikkeld worden door het zien van een voorstelling en dit wordt gedaan tijdens VER.

- Heb jij je al eens iets verbeeld wat je eerder zag of hoorde? (een verhaal van iemand, een boek, een lied, een tekening,...)
- Wie heeft ooit al een schaduwspel gezien? Wie weet wat dat is?

Hoe naar het stuk kijken?

Voor jullie naar de theaterzaal vertrekken maken we nog afspraken met de klas.
De leerlingen:

- blijven rustig zitten, ook wanneer het licht plots dooft. Dat is het tekenen dat de voorstelling begint.
- Genieten van het stuk en kijken aandachtig.
- Het licht van oplichtende schoenen, GSM's, zaklampen,.... Zijn NIET toegelaten.

- Houden er rekening mee dat er nog andere mensen in de zaal zitten
- Proberen rustig naar het stuk te kijken, lokaal gebeurt er iets dat ze niet snappen. Misschien wordt het later wel duidelijk.
- Na de voorstelling mag er gekeken worden naar de maquettes, maar ze mogen niet worden aangeraakt.

Na het stuk.

Klasgesprek

Een voorstelling zorgt voor heel wat indrukken en meningen. Laat de leerlingen dit ventileren. Zo kunnen ze enerzijds verwoorden waarom ze iets vonden en anderzijds luisteren naar de argumenten andere leerlingen.

Zorg voor een leuke, veilige sfeer waarbij iedereen zijn mening mag verwoorden. ER is geen goed of slecht antwoord.

In een informeel groepsgesprek kom je te weten wat de kinderen van de voorstelling vonden en of ze nog met vragen of bedenkingen blijven zitten. OM de kinderen te helpen hun mening te formuleren zou je na een eerste reactie ook gebruik kunnen maken van gevoelskaartjes. De kinderen kunnen dan een woord kiezen dat voor hen bij de voorstelling past en uitleggen waarom ze dat woord gekozen hebben.

Mogelijke woorden: grappig-moeilijk-saai-herkenbaar-droevig-langdradig-kinderachtig-ontroerend-spannend-verwarrend-gevoelig-vreemd-rommelig...

- Verwoord in één woord wat je vond van de voorstelling en waarom.
- Welk gevoel kreeg je bij het zien van de voorstelling?
- Welk moment sprak het meeste aan of zal je altijd bijblijven?
- Welk moment vond je minder goed en waarom?
- Wat vond je van het verhaal?/Was er een verhaal?
- Wat was er te zien en te horen op het toneel? Waarom waren die dingen er?
- Welke personages waren er?
- Eindigt het verhaal voor jullie of zou het nog verder kunnen lopen?
- Wat zou er kunnen gebeurd zijn met het mannetje op het einde?
- Uit welk land zou hij/zij kunnen komen?
- Welke dingen moes je er zelf bij denken en waren dus fantasie?

Doe - opdracht 1 - Tekenen:

Laat de kinderen een tekening van het mooie moment uit de voorstelling maken. Spoor de kinderen aan om niet super realistisch te gaan tekenen zoals ze zagen op podium maar eerder hoe ze het zelf zagen binnenkomen in hun hoofd, wat fantaseren ze er zelf bij. Laat de kinderen elkaars tekeningen bewonderen over wat ze zien.

Doe- opdracht 2 - Licht:

Gebruik een grote witte muur of een Wit doek en projecteer met (1ledspotje) licht hiertegen.

Laat de kinderen spelen met hun eigen schaduwen. Probeer met hen aan te sporen hun volledige lichaam te gebruiken om gekke wezens te worden en zo te bewegen.

Laat hen elk 1 object uitkiezen uit hun boekentas en hou dit ook eens voor de lamp. Speel met de afstanden (ver/dichtbij de lamp)

Leuke objecten/materialen zijn: Plastic, doorschijnende gekleurde objecten, stukkenstof met gaten in....

Geef hen de tijd om samen het materiaal te onderzoeken en tot associaties te komen.

Doe- opdracht 3 - spelen:

Praat met de kinderen over het einde van het stuk. Een verhaal is nooit Klar en kan altijd verder lopen. Hoe zou dit verhaal verder kunnen gaan volgens hen, wat zou er allemaal nog kunnen gebeuren?

Verdeel de klas in verschillende kleine groepjes van 2 of 3 en laat hen hun eigen vervolg uitwerken. Laat ze werken volgens verschillende stappen.

- Zit eerst rond de tafel en bedenk hoe je het stuk zou willen laten verder gaan...
- Verdeel dan de rollen. Het kan ook zijn dat er nieuwe personages bijkomen. Het kan ook dat 1 iemand meerdere rollen speelt.
- Oefen jullie toneeltje rustig en kijk goed naar elkaar.
- Probeer geen woorden te gebruiken, maar laat het beeld spreken.

Wanneer de verhaaltjes inspirerend genoeg zijn, maak er dan een schaduwspel van. Door mannetjes, boompjes, ... te tekenen, deze uit te knippen en eventueel op stokjes te plaatsen.

Doe- opdracht 4 - Groepsmoment:

Zoals jullie hebben gemerkt in de voorstelling is stilte en rust heel erg belangrijk bij het vertellen van een verhaal.

Ga (als het een mooie dag is) met de klas naar buiten en ga op zoek naar schaduwen.

De zon zal door de bomen schijnen en zal een schaduw projecteren op de grond. Maar ook water van een plas zal het licht ergens op weerkaatsen en voor heel mooie schouwspellen zorgen.

Neem allemaal een wit boekje en een potlood mee en probeer de schaduw te vangen .

Eens de schaduw op je boek geprojecteerd staat, mag je erover tekenen met je potlood.

Wanneer iedereen een schaduw heeft gevangen, hou dan een groepstentoonstelling van jullie mooie kunstwerken.

